

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015200611
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015200611.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Kataríny Benzovej, v právnej veci žalobcu: Obec Látky, Látky č. 36, zastúpeného advokátskou kanceláriou Krnáč s.r.o., so sídlom Námestie slobody 2, Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská inšpekcia životného prostredia, ústredie - útvar inšpekcie odpadového hospodárstva, so sídlom Jeséniova 17D, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 43 960 024 14/6311-30516/Leg z 24. októbra 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/82/2015-52 z 30. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/82/2015-52 z 30. septembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva uložil žalobcovi pokutu podľa § 78 ods. 1 písm. l/ zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch vo výške 250 eur za to, že nezabezpečil v roku 2012 najmenej dva krát do roka zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácnosti s obsahom škodlivín, čím došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, nakoľko žalobca vo veci úspech nemal.

Krajský súd napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že žalovaný správne vyhodnotil dôkaz, z ktorého nevyplýva preukázanie splnenia si povinnosti zabezpečenia prepravy odpadov. Plne sa stotožnil so

stanoviskom žalovaného, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti podľa § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch, keď nepredložil relevantné dôkazy o zabezpečení prepravy odpadov, ale aj o tom, že v deň oznámenia zberu sa žiadny odpad nevyzbieral.

Krajský súd sa nestotožnil ani s interpretáciou ustanovenia § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch, v zmysle ktorej žalobca zužuje splnenie povinnosti len na zabezpečenie „zberu“ a nie aj prepravy odpadu. Uviedol, že k splneniu povinnosti v zmysle citovaného ustanovenia nepostačuje len zabezpečiť samotný zber informovaním občanov o tom, že zber sa uskutoční, ale zabezpečiť aj prepravu vyzbieraných odpadov. Poukázal na odkaz zákona o odpadoch, ktorý upravuje nakladanie s odpadmi sledujúc ochranu zdravia ľudí a životného prostredia.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie tohto rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 OSP a žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že zúžil splnenie povinnosti len na zabezpečenie „zberu“. Uviedol, že spôsob splnenia si zákonnej povinnosti si obec ustanovuje vo Všeobecnom záväznom nariadení obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi na území obce podľa miestnych podmienok, ktoré je právnou normou pre oblasť nakladania s odpadmi na jej území. Systém zberu odpadov nie je zákonom ustanovený ani predpísaný. „Oznamom o zbere“ žalobca iba informoval a upozorňoval na termín zberu, spôsob zberu, prípadne o určenom mieste zberu objemných odpadov, drobných stavebných odpadov a oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín. Po vyzbieraní predmetných odpadov by sa obec stala držiteľom týchto odpadov a vzťahovali by sa na ňu povinnosti vyplývajúce z § 19 ods. 1 a ods. 3 zákona o odpadoch a stala by sa zodpovednou za tento odpad. Žalobca má ako držiteľ odpadu uzatvorené zmluvy s oprávnenými subjektmi na nakladanie s odpadmi v súlade s ustanoveniami platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Predmetné zmluvy sú jednoznačné dôkazy potvrdzujúce to, že žalobca ako držiteľ odpadu odovzdáva vyzbierané odpady osobám oprávneným nakladať s odpadmi v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch, keďže nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám. Poukázal na skutočnosť, že dňa 30.04.2012 odpady neboli občanmi fyzicky odovzdané na určené a zabezpečené miesto obcou z čoho je jednoznačne zrejme, že obec zákonnú povinnosť zabezpečiť ich prepravu nemala.

Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že správny orgán nedostatočne skúmal skutkový stav veci a rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané na základe nepresne a neúplne zisteného skutočného stavu veci, bez vykonania dôkazu zo strany žalovaného o nezabezpečení zberu oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín žalobcom dňa 30.04.2012. Poukázal na to, že kontrola vykonaná u žalobcu nebola vykonaná v súlade so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe, nakoľko pôvodne bolo telefonicky nahlásené kontrolované obdobie druhý polrok 2012 a prvý polrok 2013 a následne bolo v posledný deň kontroly, t. j. 04.09.2013 oznámené žalobcovi, že kontrolované obdobie sa mení a posúva späť na celý rok 2012. Žalobca na uvedené skutočnosti poukazoval aj v odvolaní, avšak odvolací správny orgán sa nimi dostatočne nezaoberal a tieto námietky nebral do úvahy.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol odvolaciu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a zopakoval len námietky, ktoré uviedol v odvolacom konaní a v konaní o žalobe. Na základe uvedeného trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a s názorom žalobcu, že krajský súd vec nesprávne posúdil sa žalovaný nestotožňuje. Navrhol, aby odvolanie žalobcu bolo v celom rozsahu zamietnuté a aby napadnutý rozsudok krajského súdu bol potvrdený ako vecne správny.

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v

správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Predmetom súdneho preskúmovacieho konania v danej veci bolo preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva uložil žalobcovi pokutu podľa § 78 ods. 1 písm. l/ zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch vo výške 250 € za to, že nezabezpečil v roku 2012 najmenej dva krát do roka zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácnosti s obsahom škodlivín, čím došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch.

V správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Sudy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu ako i s tvrdeniami žalovaného a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení v napádaných rozhodnutiach, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom rozsudku.

Na potvrdenie zákonnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za potrebné dodať nasledovné :

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva vykonala v dňoch 05. a 15. augusta a 04. a 30. septembra 2013 v obci Látka v zastúpení starostom obce kontrolu na úseku odpadového hospodárstva zameranú na nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi za kontrolované obdobie od 01.01.2012 do 30.09.2013. Kontrolou bolo zistené, že účastník konania obec Látka nezabezpečil v roku 2012 najmenej dva krát do roka zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov, čím došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch. S protokolom o výsledku kontroly bol starosta obce oboznámený dňa 30.09.2013. Obec Látka v zastúpení starostom obce zaslala k zistenému nedostatku vyjadrenie s tým, že nesúhlasí s predmetným protokolom ako aj so zisteným nedostatkom. V prílohe tohto vyjadrenia bola zaslaná kópia Oznamu - „Oznámenie o zbere objemných odpadov, drobných stavebných odpadov a oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín na území obce Látka“- vyvesené na úradnej

tabuli dňa 13.04.2012, podľa ktorého mal byť dňa 30.04.2012 v čase od 10. do 14. hodiny uskutočnený mobilný zber objemných odpadov, drobných stavebných odpadov a oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín.

V čase kontroly nemala obec Látka žiadny doklad s osobou oprávnenou na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, ktorým by mala zabezpečený zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín v deň uvedený v ozname (30.04.2012), čím by deklarovala, že zber a prepravu vykonala v roku 2012 aj druhý krát. Z predloženého oznamu nie je zrejmé, ktorý odberateľ by mal mobilný zber nebezpečných odpadov dňa 30.04.2012 vykonať a ktorý právny subjekt by mal zabezpečiť nakladanie s nebezpečným odpadom z mobilného zberu uvedeného dňa.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch je držiteľ odpadu povinný:

- a) zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov [§ 68 ods. 3 písm. e)],
- b) zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- c) zhromažďovať oddelene nebezpečné odpady podľa ich druhov, označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi,
- d) recyklovať odpad pri svojej činnosti; odpad takto nevyužitý ponúknuť na recykláciu inému,
- e) zhodnocovať odpady pri svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu; odpad takto nevyužitý ponúknuť na zhodnotenie inému,
- f) zabezpečovať zneškodnenie odpadov, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť ich recykláciu alebo ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť ich iné zhodnotenie,
- g) odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa tohto zákona, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak,
- h) viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá, a o ich zhodnotení a zneškodnení,
- i) ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva; v prípade komunálnych odpadov len vtedy, ak nebolo súčasťou štatistického hlásenia povolenie na jeho prístupenie,
- j) umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve (§ 73) prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom; ustanovenia osobitného predpisu týmto nie sú dotknuté,
- k) predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,
- l) vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve (§ 79 ods. 3),
- m) zabezpečiť na základe vyjadrenia príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva zhodnotenie odpadov, ktoré vznikli pri spracovateľskej operácii v colnom režime aktívny zušľacht'ovací styk alebo ich vývoz podľa štvrtej časti tohto zákona,
- n) zabezpečiť analytickú kontrolu odpadov v ustanovenom rozsahu,
- o) na žiadosť ministerstva, okresného úradu v sídle kraja, okresného úradu alebo nimi poverenej osoby bezplatne poskytnúť informácie potrebné na vypracovanie a aktualizáciu programu.

Podľa § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch je obec okrem povinností podľa § 19 ods. 1 a 3 povinná zavedením vhodného systému zberu odpadov zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov.

Podľa § 78 ods. 1 písm. l/ zákona o odpadoch pokutu od 300 eur do 6 638,78 eura uloží príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva právnickej osobe alebo fyzickej osobe- podnikateľovi, ktorá nezabezpečí zber komunálnych odpadov alebo zber drobných stavebných odpadov v súlade s § 39 ods. 5.

Najvyšší súd vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci musí prisvedčiť konajúcim správnym orgánom a krajskému súdu, ktorý zamietnuť žalobu sa s právnym posúdením veci správnych orgánov stotožnil, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na uloženie pokuty za nedodržanie zákona o odpadoch. Stotožňuje sa s názorom, že oznámenie o zbere nie je preukázaním spôsobu, akým žalobca zabezpečil reálne zber a prepravu odpadov odovzdaných občanmi v konkrétnom termíne určenom obcou na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia. Nie je možné predpokladať, že odpad nebude občanmi odovzdaný a nezabezpečiť vopred ďalšie materiálne a technické nakladania s ním, resp. začať riešiť ďalšie nakladanie s nebezpečným odpadom až potom, ako bude odpad vyzbieraný. Odvolateľ musí túto činnosť zabezpečiť vopred a súčasne pre všetky činnosti podľa § 39 ods. 5 písm. b/ zákona o odpadoch. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o odpadoch hovorí jasne o zbere a preprave a nepodmieňuje zabezpečenie prepravy vykonaným zberom.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadol sa s relevantnými námietkami žalobcu, ktoré boli totožné so žalobnými námietkami.

Preto najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.